Verpleegkundige percepties op symptoomzorg binnen de chirurgische oncologie

L. Lammens & R.J. Visser, D. Zweers, J.J. Koldenhof, S.C.J.M Vervoort

Afdelingen Chirurgische Oncologie, Medische Oncologie, Huisartsgeneeskunde en Verpleegkunde, Universitair Medisch Centrum Utrecht, Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijnszorg, Universiteit Utrecht, Utrecht.

UMC Utrecht

Introductie

Het Nederlandse gezondheidszorgstelsel verschuift naar **passende zorg**, waarbij patiëntgerichte zorg centraal staat. In de chirurgische oncologie kunnen **patiënten gerapporteerde uitkomstmaten (PROMs)** bijdragen aan de vroegtijdige herkenning en monitoring van symptomen.

Dit is met name relevant voor patiënten met hoofd-hals- en maag-darmkanker, die vaak te maken hebben met complexe fysieke en communicatieve uitdagingen.

Vroegtijdige signalering van symptomen stelt zorgverleners in staat ondersteuning en behandeling beter af te stemmen op de behoeften van de patiënt.

Hoewel het **Utrecht Symptoom Dagboek (USD)** een gevalideerde PROM is die wordt aanbevolen binnen nationale kwaliteitskaders, wordt deze op chirurgisch-oncologische afdelingen nog niet uniform toegepast.

Om beter te begrijpen waarom dit zo is, is inzicht nodig in **welke percepties verpleegkundigen** hebben ten aanzien van **symptoomzorg** in de chirurgische oncologie

Methode

- Kwalitatief exploratief onderzoek
- 24 semigestructureerde interviews
- 3 chirurgische oncologie verpleegafdelingen in het UMC Utrecht
- Analyse volgens Reflectieve Thematische Analyse van Braun & Clarke
- 5 voorlopige thema's

Deze studie onderzoekt de percepties van verpleegkundigen ten aanzien van symptoomzorg binnen de chirurgische oncologische praktijk.

Voorlopige conclusie

Verpleegkundigen beschouwen symptoomzorg als een essentieel onderdeel van verpleegkundige zorg, maar vinden dat deze niet altijd consistent wordt uitgevoerd.

Ze vinden het belangrijk dat ze de beste zorg leveren voor de patiënt door niks te missen. Er is behoefte aan structuur in het toepassen van symptoomzorg om een volledig beeld te krijgen.

De behoeften van de verpleegkundigen geven inzicht in het wat er nodig is om een PROM zoals het USD te implementeren. Deze kan bijdragen aan betere signalering van minder zichtbare symptomen.

Referenties

[1] Nederlandse Zorgautoriteit. Stand van de zorg 2025: toegankelijke en betaalbare zorg vraagt om koersvastheid van toekomstige kabinetten. 2025. https://www.nza.nl/onderwerpen/s/stand-van-de-zorg-2025/toegankelijke-en-betaalbare-zorg-vraagt-om-koersvastheid-van-toekomstige-kabinetten (accessed March 3, 2026).
[2] van der Baan FH, Koldenhof JJ, de Nijs EJ, Echteld MA, Zweers D, Hesselmann GM, et al. Validation of the Dutch version of the Edmonton Symptom Assessment System. Cancer Med 2020;9:6111–21. https://doi.org/10.1002/cam4.3253.
[3] Zorginstituut Nederland. Wat zijn PROM's? 2025. https://www.zorginzicht.nl/ondersteuning/prom-wijzer/1.-wat-zijn-proms (accessed March 3, 2026).
[4] Basch E, Deal AM, Kris MG, Scher HI, Hudis CA, Sabbatini P, et al. Symptom Monitoring With Patient-Reported Outcomes During Routine Cancer Treatment: A Randomized Controlled Trial. J Clin Oncol 2016;34:557–65. https://doi.org/10.1200/JCO.2015.63.0830.
[5] IJzerman-Korevaar M, de Graeff A, Heijckmann S, Zweers D, Vos BH, Hirdes M, et al. Use of a Symptom Diary on Oncology Wards. Cancer Nurs 2021;44:E209–20. https://doi.org/10.1097/NCC.0000000000000792.
[6] Lormans T, de Graaf E, Leget C, Teunissen S. Experience or perception: What healthcare providers need when using the Utrecht Symptom Diary—4 Dimensional, a mixed-methods study. Palliat Care Soc Pract 2024;18. https://doi.org/10.1177/26323524241281748.

Correspondentie: vpkonderzoekersoncologie@umcutrecht.nl